

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 października 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Wojciech Zaręba
Sędziowie:	SA Beata Siewielec SA Andrzej Kaczmarek (sprawozdawca)
Protokolant	Artur Trubalski

przy udziale Jacka Kuźmy prokuratora Prokuratury Okręgowej del. do Prokuratury Apelacyjnej w Lublinie po rozpoznaniu w dniu 9 października 2012 r.

sprawy **K. K. (1), M. B. (1), G. K.** oskarżonych z art. 286 § 1 k.k. i innych

oraz **E. S.** oskarżonej o przestępstwo z art. 276 k.k. w zb. z art. 270 § 3 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

z powodu apelacji wniesionych przez prokuratora i obrońców oskarżonych M. B. (1) i G. K.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 29 listopada 2011 r., sygn. akt IV K 157/09

I. zmienia zaskarżony wyrok wobec E. S., w części dotyczącej opisu przypisanego oskarżonej czynu, w ten sposób, że ustala, iż oskarżona czyniła przygotowania do podrobienia dokumentów w celu użycia ich za autentyczne;

II. w pozostałych częściach zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy, uznając apelacje obrońców oskarżonych M. B. (1) i G. K. za oczywiście bezzasadne;

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. P. – Kancelaria Adwokacka w L. oraz adw. W. W. – Kancelaria Adwokacka w L. – kwoty po 738 (siedemset trzydzieści osiem) zł tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej w postępowaniu odwoławczym z urzędu odpowiednio oskarżonym M. B. (1) i E. S.;

IV. zasądza na rzecz Skarbu Państwa od oskarżonego M. B. (1) 780 (siedemset osiemdziesiąt) zł, a od oskarżonego G. K. 2100 (dwa tysiące sto) zł tytułem opłaty za drugą instancję oraz od oskarżonego M. B. (1) 738 (siedemset trzydzieści osiem) zł tytułem zwrotu części wydatków poniesionych w drugiej instancji;

V. zwalnia w całości oskarżonych G. K. i E. S., a oskarżonego M. B. (1) w pozostałej części od ponoszenia wydatków za drugą instancję i ustala, że wydatki te, łącznie z wydatkami związanymi z apelacją prokuratora, ponosi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

K. K. (1), M. B. (1) i G. K. oskarżeni zostali o to, że:

I. w dniu 10 lipca 2008r. w L., działając wspólnie i w porozumieniu, w ramach ustalonego podziału ról, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadzili (...) sp. z o.o. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 25 000 zł, w ten sposób, że po uprzednim wypożyczeniu zagęszczarki (...) w wypożyczalni przy ul. (...) w L., wprowadzili pracownika wypożyczalni w błąd co do zamiaru zwrotu zagęszczarki, wiedząc, że zostanie ona sprzedana innej osobie, tj. o przestępstwo z art.286 § 1 k.k.;

II. w dniu 1 sierpnia 2008r. w L., działając wspólnie i w porozumieniu, w ramach ustalonego podziału ról, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadzili (...) S.A. i (...) E. (...)C do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 28 000 zł, w ten sposób, że po uprzednim wypożyczeniu pojazdu Quad Y. Grizzly o nr rej. (...) w wypożyczalni (...) E. przy ul. (...) w L., wprowadzili pracownika wypożyczalni w błąd co do zamiaru zwrotu pojazdu wiedząc, że zostanie on sprzedany innej osobie, tj. o przestępstwo z art.286 § 1 k.k.;

III. w dniu 26 sierpnia 2009r. w L. działając wspólnie i w porozumieniu, w ramach ustalonego podziału ról, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadzili (...) S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w kwocie 178 941,60 zł w ten sposób, że po uprzednim wypożyczeniu rusztowań L. w ilości 323 m² w wypożyczalni przy ul. (...) w L., wprowadzili pracownika wypożyczalni w błąd co do zamiaru zwrotu rusztowań wiedząc, że zostaną one sprzedane innym osobom, tj. o przestępstwo z art.286 § 1 k.k. w zw. z art.294 § 1 k.k.;

a nadto K. K. (1) i M. B. (1) oskarżeni zostali o to, że:

IV. w okresie od 18 do 20 października 2008r. w L., działając wspólnie i w porozumieniu, doprowadzili do niekorzystnego rozporządzenia mieniem (...) s.c. w W. (...) z siedzibą w L. przy ul. (...) w kwocie 2433 zł, poprzez wprowadzenie w błąd pracownika hotelu co do uiszczenia opłaty za pobyt i konsumpcję, przy czym czynu tego M. B. (1) dopuścił się w ciągu 142 dni po odbyciu co najmniej 6 miesięcy pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne do przestępstwa, za które był skazany na mocy wyroku III K 324/08 Sądu Rejonowego w Lublinie, tj. o przestępstwo z art.286 § 1 k.k., zaś wobec M. B. (1) z art.286 § 1 k.k. w zw. z art.64 § 1 k.k.;

nadto K. K. (1) oskarżony został o to, że:

V. w dniu 20 maja 2008r. w Ś. województwa (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził W. L. prowadzącą jednoosobowo działalność gospodarczą pod nazwą P. W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem o wartości 51 100 zł, w ten sposób, że po uprzednim wypożyczeniu 322,2 m² rusztowań aluminiowych (...) w wypożyczalni mieszczącej się przy Al. (...), wprowadził pokrzywdzonego w błąd co do zamiaru zwrotu rusztowań wiedząc, że zostaną one sprzedane innej osobie, tj. o przestępstwo z art.286 § 1 k.k.;

VI. w dniu 21 lipca 2008r. w L. w celu osiągnięcia korzyści majątkowej usiłował doprowadzić (...) z siedzibą w L. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 700 zł w ten sposób, że po uprzednim wypożyczeniu nawigacji samochodowej (...) marki G. model (...) 200 wraz z akcesoriami w postaci uchwyty samochodowego, kabla zasilającego, kart pamięci M. (...) GB z adapterem wprowadził pracownika wypożyczalni w błąd co do zamiaru zwrotu nawigacji, chcąc sprzedać ją innej osobie, lecz zamierzonego czynu nie dokonał z uwagi na zwrot nawigacji przez A. K. (1), tj. o przestępstwo z art.13 § 1 k.k. w zw. z art.286 § 1 k.k.;

VII. w okresie od 12 kwietnia 2007r. do 19 kwietnia 2007r. w L. działając wspólnie i w porozumieniu z innymi nieustalonymi osobami, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, doprowadził (...) Bank S.A do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 24 980,11 zł z tytułu kredytu udzielonego na mocy umowy nr (...) w ten sposób, że ubiegając się o kredyt złotowy wprowadził w błąd pracowników banku co do osiąganych przez siebie dochodów, przekładając nierzetelne pisemne oświadczenie o wysokości dochodów z tytułu prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej, tj. o przestępstwo z art.286 § 1 k.k. w zb. z art.297 § 1 k.k. w zw. z art.11 § 2 k.k. w zw. z art.12 k.k.;

nadto M. B. (1) oskarżony został o to, że:

VIII. w dacie dziennej bliżej nieustalonej października 2008r. w L. działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, po uprzednim wprowadzeniu w błąd A. K. (1) co do swojej tożsamości, podając się za K. M. – pracownika Kancelarii Adwokackiej w L. należącej do adwokata A. H., zażądał od niego kwoty 4600 zł tytułem kosztów sprawowanej obrony jego syna K. K. (1) w postępowaniu karnym i w ten sposób doprowadził go do niekorzystnego rozporządzenia mieniem we wskazanej kwocie, przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu co najmniej 124 dni po odbyciu co najmniej 6 miesięcy pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne do przestępstwa, za które był skazany na mocy wyroku III K 324/08 Sądu Rejonowego w Lublinie, tj. o przestępstwo z art.286 § 1 k.k. w zw. z art.64 § 1 k.k.;

E. S. oskarżona została o to, że:

w okresie od daty dziennej bliżej nieustalonej do dnia 3 listopada 2008r. w L. ukrywała dokument, którym nie miała prawa wyłącznie rozporządzać w postaci karty pojazdu serii KP/A. numer (...) samochodu marki O. (...) wystawionej na nazwisko P. K. oraz czyniła przygotowania do podrobienia dokumentów w ten sposób, że weszła w posiadanie:

- pieczęci o treści (...) M. B. (1) (...)-(...) L., ul. (...) NIP (...) REGON (...), tel. (...);
- pieczęci o treści „S. - (...) M. B. (2) (...)-(...) L., ul. (...), tel.:(...), NIP 712 299 36 49, Regon (...)”;
- gumowego odcisku pieczęci o treści „Uprawniony diagnosta – S. S.”;
- gumowego odcisku pieczęci o treści (...) /011 (...)”; 21 niewypełnionych druków „Umowa o pracę”
- 3 niewypełnionych druków umowy użyczenia;
- 3 niewypełnionych druków umowy komisowej przekazania-sprzedaży;
- 6 niewypełnionych umów komisowych przyjęcia;

tj. o przestępstwo z art.276 k.k. w zb. z art.270 § 3 k.k. w zw. z art.270 § 1 k.k. w zw. z art.11 § 2 k.k.

Sąd Okręgowy w Lublinie, wyrokiem z dnia 29 listopada 2011r. sygn. akt IV K 157/09 oskarżonego K. K. (1) uznał za winnego popełnienia zarzuconych mu czynów wyczerpujących odpowiednio znamiona występku:

- czyn z pkt I art.286 § 1 k.k.
- czyn z pkt II art.286 § 1 k.k.
- czyn z pkt III art.286 § 1 k.k. i z opisu czynu wyeliminował „znacznej wartości”
- czyn z pkt IV art.286 § 1 k.k.
- czyn z pkt V art.286 § 1 k.k.
- czyn z pkt VI art.13 § 1 k.k. w zw. z art.286 § 1 k.k.
- czyn z pkt VII art.286 § 1 k.k. w zb. z art.297 § 1 k.k. w zw. z art.11 § 2 k.k. w zw. z art.12 k.k.

i za czyny z pkt I, II, III, IV, V, VI przyjmując, iż zostały popełnione w ciągu przestępstw określonym art.91 § 1 k.k. skazał na podstawie art.286 § 1 k.k. w zw. z art.91 § 1 k.k. oraz art.33 § 2 i 3 k.k. na karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności i grzywnę w wymiarze 250 (dwieście pięćdziesiąt) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 50 zł;

na podstawie art.46 § 1 k.k. orzekł obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz firmy PW (...) z siedzibą w Ś. kwoty 51 100 zł;

za czyn z pkt VII na podstawie art.286 § 1 k.k. w zw. z art.11 § 3 k.k. oraz art.33 § 2 i 3 k.k. na karę roku pozbawienia wolności i grzywny w wymiarze 100 (sto) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 50 zł;

na podstawie art.46 § 1 k.k. orzeka obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz (...) Bank S.A z siedzibą we W. kwoty 24 980,11 zł;

na podstawie art.91 § 2 k.k. i art.86 § 1 i 2 k.k. połączył kary pozbawienia wolności i grzywny i jako łączną wymierzył K. K. (1) karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności i 300 (trzysta) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 50 zł;

na podstawie art.69 § 1 i 2 k.k. oraz art.70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił tytułem próby na okres lat 4 (czterech);

na podstawie art.63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary grzywny zaliczył oskarżonemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 3 listopada 2008r. do dnia 27 marca 2009r. przyjmując, iż jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności równa się dwóm dziennym stawkom grzywny;

zwolnił oskarżonego od kosztów sądowych, obciążając poniesionymi wydatkami Skarb Państwa.

oskarżonego G. K. uznał za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów opisanych w pkt I, II i III aktu oskarżenia z tym, że z opisu czynu w pkt III wyeliminował „znacznej wartości” i przyjął, iż czyn opisany w pkt III wyczerpuje znamiona art.286 § 1 k.k., a czyny te zostały popełnione w warunkach ciągu przestępstw określonym w art.91 § 1 k.k. za czyny z pkt I, II, III skazał go na podstawie art.286 § 1 k.k. w zw. z art.91 § 1 k.k. oraz art.33 § 2 i 3 k.k. na karę roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności i grzywny w wymiarze 180 (sto osiemdziesiąt) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 50 zł;

na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego G. K. i K. K. (1) solidarnie obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz (...) S.A z siedzibą w S. kwoty 142 364 zł;

na zasadzie art.69 § 1 i 2 k.k. oraz art.70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił oskarżonemu tytułem próby na okres lat 3 (trzech);

na podstawie art.63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary grzywny zaliczył oskarżonemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 4 listopada 2008r. do dnia 2 lutego 2009r. przyjmując, iż jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności równa się dwóm dziennym stawkom grzywny;

zwolnił oskarżonego od kosztów sądowych, obciążając poniesionymi wydatkami Skarb Państwa.

oskarżonego M. B. (1) uznał za winnego popełnienia czynów opisanych w pkt IV i V aktu oskarżenia wyczerpujących dyspozycję art.286 § 1 k.k. w zw. z art.64 § 1 k.k. i przyjmując, iż czyny te zostały popełnione w ciągu przestępstw określonym art.91 § 1 k.k. za czyny z pkt IV, V skazał go na podstawie art.286 § 1 k.k. oraz art.33 § 2 i 3 k.k. na karę roku pozbawienia wolności i 100 (sto) stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 30 zł;

na zasadzie art.63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 3 listopada 2008r. do 13 listopada 2008r.;

zwolnił oskarżonego od kosztów sądowych, obciążając poniesionymi wydatkami Skarb Państwa.

uniewinnił oskarżonego od dokonania czynów opisanych w pkt I, II i III aktu oskarżenia.

zasądził od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej w L. adw. M. P. kwotę 4 059 zł tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu.

E. S. uznał za winną popełnienia zarzucanego jej czynu i za to na podstawie art.270 § 3 k.k. w zw. z art.11 § 3 k.k. skazał oskarżoną na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

na zasadzie art.69 § 1 i 2 k.k. oraz art.70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił tytułem próby na okres 2 (dwóch) lat;

na podstawie art.44 § 2 k.k. orzekł przepadek dowodów rzeczowych opisanych w pkt 8,9,10,11 wykazu dowodów rzeczowych na k.1018-1019;

zwolnił oskarżoną od kosztów sądowych, obciążając poniesionymi wydatkami Skarb Państwa;

zasądził od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej w L. adw. W. W. kwotę 1623,60 zł tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Powyższy wyrok zaskarżony został apelacjami prokuratora i obrońców oskarżonych M. B. (1) oraz G. K..

Prokurator zaskarżył wyrok na niekorzyść oskarżonych M. B. (1) w części dotyczącej czynów z pkt I, II i III aktu oskarżenia, K. K. (1) w części dotyczącej czynu z pkt VII aktu oskarżenia, E. S. w całości i zarzucił:

1. obrazę przepisów prawa karnego procesowego, która miała wpływ na treść wyroku, a mianowicie art.4, 7, 92, 366 § 1, 410 k.p.k., uwzględnienie przez Sąd I instancji wyłącznie okoliczności przemawiających na korzyść oskarżonego, nieuwzględnienie wszystkich okoliczności dla niego niekorzystnych, wadliwą i jednostronną ocenę przeprowadzonych dowodów dokonaną z naruszeniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego oraz polegającą na nieobdarzeniu wiarą wyjaśnień współoskarżonego K. K. (1), co w konsekwencji spowodowało niesłuszne uniewinnienie oskarżonego od dokonania zarzucanych mu czynów;

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku mający wpływ na jego treść, wyrażający się w uznaniu oskarżonego M. B. (1) za niewinnego popełnienia zarzucanych mu czynów, w sytuacji gdy prawidłowa ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego, a szczególności wyjaśnień K. K. (1), prowadzi do wniosku, iż popełnił on zarzucane mu przestępstwa;

3. obrazę przepisów postępowania, mająca wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art.413 § 2 pkt 1 k.p.k., polegającą na niedokładnym określeniu czynu przypisanego oskarżonym K. K. (1) w pkt VII aktu oskarżenia, E. S., poprzez zaniechanie ujęcia w opisie czynów wszystkich znamion przypisanych im przestępstw.

Wskazując na powyższe autor apelacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w części dotyczącej czynów I, II i III aktu oskarżenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Lublinie Iv Wydział Karny, zmianę wyroku w części dotyczącej czynów z pkt VII aktu oskarżenia poprzez uzupełnienie opisu i przyjęcie, że przedłożone pisemne oświadczenie o wysokości dochodów z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej było okolicznością o istotnym znaczeniu dla uzyskania wymienionego w zarzucie wsparcia finansowego, oraz zmianę wyroku w części dotyczącej czynu zarzucanego E. S. poprzez uzupełnienie opisu czynu i przyjęcie, że czyniła ona przygotowania do podrobienia dokumentów w celu użycia ich za autentyczne.

Obrońca oskarżonego M. B. (1) zaskarżyła wyrok w części uznającej oskarżonego M. B. (1) za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów zakwalifikowanych z art.286 § 1 k.k. w zw. z art.64 § 1 k.k. i art.91 § 1 k.k. i zarzuciła:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku mający wpływ na jego treść, polegający na wyrażeniu błędnego poglądu, że oskarżony M. B. (1) dopuścił się opisanych w pkt IV i V aktu oskarżenia przestępstw oszustwa podczas gdy prawidłowa ocena zebranych w sprawie dowodów prowadzi do odmiennego wniosku;

2. obrazę przepisów postępowania, mającą istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia art.4, 5§2, 7, 167, 410 i 424§ 1 k.p.k. polegającą na:

- dowolnej nieuwzględniającej zasad wiedzy i doświadczenia życiowego ocenie materiału dowodowego, nienależyte rozważenie wszystkich istotnych okoliczności i dowodów w postaci zeznań świadków i wyjaśnień oskarżonego M. B. (1) oraz nieuwzględnienie wszystkich okoliczności przemawiających na jego korzyść, co w konsekwencji doprowadziło do niesłusznego uznania oskarżonego M. B. (1) winnym popełnienia dwóch przestępstw z art.286 § 1 k.k.,
- zaniechanie przez Sąd poczynienia jakichkolwiek działań dowodowych z urzędu poprzez oparcie ustaleń faktycznych na zeznaniach świadka A. K. (1) w części gdzie twierdzi on, że w obecności żony W. K. przekazał oskarżonemu M. B. (1) pieniądze w kwocie 4600 zł bez zweryfikowania zeznań tego świadka i skonfrontowania go z W. K. oraz aplikantem adwokackim M., któremu miał przekazać wspomniane pieniądze, a które to osoby nie były w procesie tym przesłuchane.

We wnioskach domagała się zmiany zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego IV Wydział Karny w L. i uniewinnienie oskarżonego M. B. (1) od popełnienia wszystkich zarzucanych mu przestępstw, ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy w/w oskarżonego do ponownego rozpoznania sądowi I instancji.

Obrońca oskarżonego G. K. zaskarżył wyrok w całości i zarzucił:

- obrazę przepisów postępowania, tj. art.4, 5§2, 7, 366§1 k.p.k. oraz art.410 k.p.k., która miała wpływ na treść orzeczenia, polegająca na ukształtowaniu przekonania co do zasadniczych dla rozstrzygnięcia sprawy kwestii winy oskarżonego, podczas gdy nie zostały wyjaśnione wszystkie istotne okoliczności sprawy dotyczące roli G. K. w wypożyczaniu przez K. K. (1) a następnie sprzedaży maszyn i urządzeń oraz rozstrzygnięcie nie dających się usunąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonego G. K.;
- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia, mający wpływ na jego treść, wyrażający się w bezzasadnym uznaniu, że pomimo że G. K. nie zrealizował wszystkich znamion przypisanych mu czynów, nie oznacza że ich nie akceptował, a tym samym jest możliwość przypisania mu współsprawstwa, jak również że G. K. działał wspólnie i w porozumieniu z K. K. (1), gdzie ze zgromadzonego materiału dowodowego, w szczególności z wyjaśnień oskarżonego G. K. jak i innych współoskarżonych oraz z zeznań świadków wynika, iż G. K. jedynie pomagał K. K. (1) jako kolega podwożąc go swym samochodem i używając mu placu nadziałce swoich krewnych, przy tym nie wiedział on, że zamiarem K. K. (2) jest nielegalna odsprzedaż wypożyczonych maszyn i urządzeń jak również bezspornie wynika, iż nie uzyskał on z przestępczego procederu K. K. (1) żadnych korzyści majątkowych;
- obrazę przepisów prawa materialnego, a to art.46 § 1 k.k. poprzez orzeczenie wobec oskarżonego G. K. obowiązku naprawienia szkody w sytuacji gdzie nie udowodniono popełnienia przez niego zarzucanych mu aktem oskarżenia czynów i orzeczenie naprawienia szkody w wysokości dowolnie ustalonej przez Sąd.

Wskazując na powyższe skarżący domagał się:

1. zmiany zaskarżonego wyroku i uniewinnienia oskarżonego od zarzutu popełnienia zarzucanych mu czynów ewentualnie:
2. uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny w Lublinie zważył, co następuje:

Z wniesionych środków odwoławczych jedynie apelacja wniesiona na niekorzyść oskarżonej E. S. zasługiwała na uwzględnienie. W pozostałym zakresie apelacja urzędu prokuratorskiego nie zasługiwała na uwzględnienie, zaś zaskarżenie wyroku przez obrońców oskarżonych M. B. (1) i G. K. okazało się oczywiście bezzasadne.

Odnosząc się do uwzględnionego środka odwoławczego dość powiedzieć, że wskazane w nim uchybienie, wynikające z naruszenia treści normatywnej art.413 § 2 pkt 1 k.p.k., rzeczywiście miało miejsce, a brak w opisie czynu znamienia kwalifikującego, a mianowicie czynienia przygotowań do podrobienia dokumentu „w celu użycia ich za autentyczne” musiałby skutkować uniewinnieniem od popełnienia czynu lub taką jego modyfikacją, która wskazywałaby na zrealizowanie przez oskarżoną jedynie znamion występku stypizowanego w art.276 k.k., co wskazuje, że uchybienie to nie tylko mogło, ale miało wpływ na treść wyroku.

Konsekwencją więc uwzględnienia apelacji prokuratora była zmiana zaskarżonego w tej części wyroku.

Na uwzględnienie nie zasługiwała apelacja prokuratora w odniesieniu do oskarżonego K. K. (1). Skarżący wskazał na uchybienie wynikające z naruszenia art.413 § 1 pkt 2 k.p.k., a sprowadzające się do zaniechania, przez sąd meriti, ujęcia w opisie zarzucanego, a następnie przypisanego w zaskarżonym wyrokowi czynu, wszystkich znamion przestępstwa opisanego w art.297 § 1 k.k., pozostającego w kumulatywnym zbiegu z występkiem z art.286 § 1 k.k. Autor apelacji powiada bowiem, że sąd pierwszej instancji, powielając błąd prokuratora zawarty w zarzucie aktu oskarżenia, w zakresie czynu opisanego w pkt VII, nie zawarł znamienia kwalifikującego ten czyn, a mianowicie, że nierzetelne, pisemne oświadczenie o wysokości dochodów z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej było „okolicznością o istotnym znaczeniu dla uzyskania wymienionego w zarzucie wsparcia finansowego”.

Nie sposób zgodzić się z apelującym prokuratorem. Idzie bowiem o to, że sąd pierwszej instancji, przypisując oskarżonemu popełnienie przestępstwa zarzucanego mu w pkt VII aktu oskarżenia, nazwał alternatywną czynność sprawczą, jak uczynił to autor aktu oskarżenia, a mianowicie, że oskarżony przedstawił nierzetelne oświadczenie o wysokości dochodów z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, co niewątpliwie przecież wskazuje na zrealizowanie znamienia określającego ten typ czynu zabronionego, a mianowicie wskazuje na istotne znaczenia tej czynności dla uzyskania wymienionego w zarzucie wsparcia finansowego.

W ocenie Sądu Apelacyjnego w Lublinie, zachowanie sprawcy przestępstwa stypizowanego w art. 297 § 1 k.k. polega, w jego stronie przedmiotowej, na przedkładaniu nieodpowiadających rzeczywistości dokumentów, oświadczeń, w celu uzyskania określonych tam świadczeń finansowych, zgodnie z przepisami określającymi warunki pozyskania danego świadczenia, a brak dookreślenia, w zarzucanym, a następnie przypisanym oskarżonemu czynie, istotności znaczenia czynności wykonawczych dla pozyskania danego świadczenia, w tym konkretnym przypadku, nie miał wpływu na treść zaskarżonego wyroku, co nie powinno chyba budzić wątpliwości, a skoro tak, to nie może być mowy o uchybieniu w rozumieniu art. 438 pkt 2 k.p.k.

Bezzasadnie podniesiony został zarzut opisany w pkt 1 skargi apelacyjnej urzędu prokuratorskiego, oparty na afirmowaniu uchybień w zakresie oceny ujawnionego w sprawie materiału dowodowego, ze szczególnym eksponowaniem naruszenia zasady obiektywizmu.

Z oczywistych powodów nie zachodzi potrzeba czynienia rozważań w aspekcie naruszenia treści normatywnej art. 92 k.p.k., odnoszącego się przecież do orzeczeń w ogóle, a to dlatego, że w zakresie wyrokowania decydujące znaczenie ma treść art. 410 k.p.k., którego naruszenie zostało przez skarżącego wyeksponowane.

Lektura uzasadnienia wniesionego środka odwoławczego nie stanowi, w pełnym jego zakresie, zobrazowania jakich to konkretnie błędów przy ocenie dowodów dopuścił się sąd meriti, gdzie tkwią błędy logiczne w rozumowaniu sądu, w czym przejawia się niezgodność ocen z wiedzą oraz doświadczeniem życiowym, lecz zawiera ocenę skarżącego, która jakkolwiek znajduje wsparcie w materiale dowodowym sprawy, to jednak w żadnym wypadku nie przesądza o bezzasadnym odmówieniu wiary wyjaśnieniom oskarżonego K. K. (1), pomawiającego oskarżonego M. B. (1) o popełnienie przestępstw opisanych w pkt I, II i III aktu oskarżenia. W istocie rzeczy, poza faktem, że obaj oskarżeni

się znali, depozycje K. K. (1), w omawianym zakresie, nie zostały potwierdzone w taki sposób, aby pozwalały, ponad wszelką wątpliwość, uznać oskarżonego M. B. (1) za winnego popełnienia tych przestępstw.

Sąd Apelacyjny w Lublinie pragnie zauważyć, że uchylenie zaskarżonego wyroku i cofnięcie sprawy do stadium postępowania przed sądem pierwszej instancji nie może wiązać się tylko z samym faktem wniesienia środka odwoławczego, trafnie nawet sygnalizującego uchybienia, które mogły mieć wpływ na treść wyroku. Idzie bowiem o to, że za tego rodzaju rozstrzygnięciem winny przemawiać zarówno względy procesowe jak i celowościowe, a więc nie tylko stwierdzenie uchybienia, oraz to, czy przy ponownym rozpoznaniu sprawy istnieje realna możliwość wydania innego, niż zaskarżone orzeczenie.

Na poparcie swojego stanowiska autor apelacji przytacza zeznania A. K. (2) – konkubiny oskarżonego K. K. (1) – która, jakkolwiek nie posiadała wiedzy na okoliczność gróźb kierowanych przez M. B. (3), co podkreślił sąd meriti w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku i czego nie kwestionuje autor apelacji, to jednak oświadczyła, że K. K. (2) „bał się oskarżonego M. B. (1) i się jego słuchał”. Ta ostatnia kwestia, podnoszona w apelacji prokuratora, nie podważa rozumowania sądu pierwszej instancji, a skarżący nie wskazuje jakie znaczenie ma ona dla (...), który przecież dysponując quadem, „wypożyczonym” na szkodę (...) s.c., nie opowiadał swojej konkubinie w jaki sposób wszedł w jego posiadanie. Uznanie wyjaśnień K. K. (1) za wiarygodne tylko dlatego, że znał się on z M. B. (1) i był pod jego wpływem, to wnioskowanie w istocie bardzo niebezpieczne i wątpliwe, nawet w kontekście kolejnej okoliczności afirmowanej przez autora apelacji, a mianowicie zeznań K. Ł. – nabywcy zagęszczarki – które miały potwierdzać wyjaśnienia K. K. (1).

Według autora apelacji K. Ł. (podejrzany w sprawie VI Ds. 23/10/s o przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. i inne, k. 1717 – 1718) miał zeznawać na okoliczności obciążające M. B. (1), i na dowód ten autor apelacji powołuje się w uzasadnieniu wniesionego środka odwoławczego.

Pomijając już sam fakt, że „dowód” ów miał zostać złożony przez prokuratora do akt w toku rozprawy przed sądem pierwszej instancji, dość powiedzieć że rzeczony protokół w żadnym wypadku nie może stanowić dowodu – przede wszystkim dlatego, że protokół ów zawiera wyciąg z wyjaśnień podejrzanego, nie jest w żaden sposób uwierzytelniony, ani przez nikogo podpisany. Fragment owego wyciągu został jednak, podczas rozprawy głównej, odczytany, przez prokuratora, K. Ł. – zeznającemu w charakterze świadka – i świadek potwierdził jego treść, dodając, że jak rozmawiał on wcześniej z M. B. (1), to mówił on, że ma dostęp do materiałów budowlanych i może mu coś taniej załatwić (k. 1721). Na k. 1720v świadek nie zeznał że wie, iż oskarżony B. wyłudził różne maszyny, ale słyszał o tym bo „ktoś kiedyś powiedział”. Oznacza to, że dowód z zeznań K. Ł. nie wspiera tezy głoszonej przez autora apelacji, ani bowiem świadek ten nie potwierdził wyjaśnień oskarżonego K. K. (1), ani nie przedstawił żadnych przekonujących okoliczności, które czyniłyby wyjaśnienia tego oskarżonego, w omawianym zakresie, wiarygodnymi.

Nie znalazł więc Sąd Apelacyjny w Lublinie podstaw do uwzględnienia postulatu skarżącego prokuratora, dążącego do uchylenia zaskarżonego wyroku wobec oskarżonego M. B. (1) i przekazania sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Jak już wyżej zaznaczono oczywiście bezzasadna okazała się apelacja wniesiona przez obrońcę oskarżonego M. B. (1). Apelacja ta zasadza się na względnych powodach odwoławczych, określonych w art. 438 pkt 2 i 3 k.p.k. z pierwotnym uchybieniem – według autorki wniesionego środka odwoławczego – wynikającym z naruszenia art. 4, 5 § 2, 7, 167, 410 i 424 § 1 k.p.k. i będącym następstwem naruszenia tych przepisów – błędem w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia, polegającym na wyrażeniu błędnego poglądu, że oskarżony M. B. (1) swoim zachowaniem zrealizował występki oszustwa.

Lektura uzasadnienia wniesionego środka odwoławczego upoważnia do stwierdzenia, że nie wyeksponowano w nim żadnych stanów, które wskazywałyby na naruszenie zasad obiektywizmu czy naruszenia reguły informationi in peius, a naruszenie zasady inicjowania postępowania dowodowego z urzędu, co zapewne – według obrońcy oskarżonego –

ma wskazywać na naruszenie zasady obiektywizmu, w odniesieniu do czynu zrzuconego M. B. (4), a opisanego w pkt V, następnie przypisanego w takich samym kształcie, wynika z niewłaściwego odczytania zeznań świadka A. K. (1).

W pierwszej jednak kolejności należy odnieść się do podnoszonego uchybienia w zakresie numeracji czynów opisanych w pkt V aktu oskarżenia i przyjętych w części wstępnej zaskarżonego wyroku.

Bezspornie, w części wstępnej wyroku, opisano dwa różne przestępstwa pod takim samym numerem „V”. Pierwsze z nich (str. 3 wyroku) dotyczy przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. zarzuconego tylko i wyłącznie oskarżonemu K. K. (1). Drugie zaś (str. 4 wyroku) dotyczy przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. zarzuconego wyłącznie oskarżonemu M. B. (1), popełnionego na szkodę A. K. (1). W części dyspozytywnej kontestowanego orzeczenia sąd meriti uznał oskarżonego M. B. (1) za winnego popełnienia czynów opisanych w pkt IV i V aktu oskarżenia wyczerpującego dyspozycję art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. Z oczywistych więc powodów nie może być tu mowy o przypisaniu oskarżonemu M. B. (1) popełnienia przestępstwa z art. 286 § 1 k.k., zarzuconego K. K. (1), już chociażby dlatego, że w kwalifikacji prawnej czynu z pkt V, przypisanego temu oskarżonemu, nie wskazano, aby popełniony on został w warunkach recydywy podstawowej lub aby czyn ten popełniony został wspólnie i w porozumieniu z inną osobą.

Nie ulega wątpliwości, że wadliwie podniesione zostały oba zarzuty, ale niewątpliwe też jest, że błąd ten nie ma żadnego wpływu na treść zaskarżonego orzeczenia. Istnieją bowiem wszelkie podstawy do prawidłowego odczytania rozstrzygnięcia sądu meriti tj. jakie czyny przypisano oskarżonemu M. B. (1) i za jakie czyny wymierzono mu karę przy zastosowaniu instytucji określonej w art. 91 § 1 k.k.

Pozostając przy rozważaniach dotyczących tego, przypisanego oskarżonemu M. B. (1), czynu zauważyć wypada, że, w ocenie Sądu Apelacyjnego w Lublinie, nie zachodziła potrzeba inicjowania postępowania dowodowego z urzędu w celu weryfikowania depozycji świadka A. K. (1) tj. przeprowadzenia dowodu z zeznań jego żony – W. K. – a to dlatego, że, wbrew twierdzeniom autorki apelacji, A. K. (1) nie zeznał, iż pieniądze, w kwocie 4600 zł, przekazał on oskarżonemu w obecności żony W. K.. Świadek A. K. (1) zeznał jedynie, że był wtedy w domu z żoną (k. 1298v), a nie że przekazywał pieniądze w obecności żony. Należy zwrócić również uwagę na fakt, że obrońca oskarżonego uczestniczyła w rozprawie głównej, w dniu kiedy A. K. (1) składał zeznania w charakterze świadka, i nie dostrzegła potrzeby weryfikacji zeznań tego świadka, mimo takiej możliwości przewidzianej przecież w art. 9 § 2 k.p.k. Nie dyskredytuje też tego dowodu fakt, że A. K. (1), wręczając oskarżonemu, podającemu się za aplikanta adwokackiego z Kancelarii Adwokackiej adw. A. H., kwotę 4600 zł nie wręczył tej kwoty za pokwitowaniem, ani to, że regulując opłatę za wypożyczony przez K. K. (1) sprzęt, zażądał, od właściciela firmy (...), pokwitowania uiszczenia kwoty 500 zł. Wszelako ta ostatnia kwota pozostawała w związku z możliwym przestępstwem, popełnionym przez syna świadka, i zapewne z tego powodu chciał on być w posiadaniu dowodu naprawienia szkody. Niepobranie zaś pokwitowania kwoty regulowanej za prowadzenie sprawy karnej syna mogło wynikać z zaufania świadka do osoby sprawującej zawód adwokata. Przecież kwota ta miała zostać przekazana adw. A. H., a więc osobie wykonującej zawód o wysokim stopniu zaufania publicznego. Poza sporem pozostaje też, że zarówno A. H. jak i K. M. – aplikant adwokacki – składali zeznania w niniejszej sprawie, i to z zachowaniem zasad bezpośredniości. Obrońca oskarżonego brała udział w rozprawie (zob. k. 1412 i k. 1416v oraz k. 1467 i k. 1468v – 1469v) i nie postulowała przeprowadzenia innych, w tym zakresie, dowodów, a w szczególności konfrontacji pomiędzy świadkami, depozycje których stanowiły podstawę ustaleń faktycznych. Wszystko to nie daje podstaw do kwestionowania rozstrzygnięcia sądu meriti w zakresie czynu zarzucanego oskarżonemu w pkt V aktu oskarżenia.

Równie bezzasadne są zarzuty odnoszące się do czynu, popełnionego przez oskarżonego, wspólnie i w porozumieniu z oskarżonym K. K. (1), a opisanym w pkt IV aktu oskarżenia.

Przede wszystkim zwrócić należy uwagę na fakt, że okoliczności zdarzenia opisanego w pkt IV nie są przez obrońcę oskarżonego kwestionowane. Wątpliwości obrońcy budzi ocena prawna czynu, który stanowił, według autorki apelacji, „niekaralne niewywiązanie się przez oskarżonego ze zobowiązania cywilno-prawnego”. Dalej skarżąca powiada, że

oskarżony nie miał jednak zamiaru wyłudzenia należności (co już wskazuje na czyn zabroniony) za jego pobyt w chwili zawierania umowy i uiściłby ją niezwłocznie, gdyby nie fakt zatrzymania przez Policję.

Nie dostrzega jednak apelująca obrońca oskarżonego, że przestępcze zachowanie oskarżonego miało miejsce w okresie od 18 do 20 października 2008 r., a więc po upływie dwóch tygodni. Gdyby oskarżony chciał uregulować należność „niezwłocznie”, to miał ku temu wystarczająco dużo czasu. A przecież oskarżony, mający stałe miejsce zamieszkania w L. wspólnie z K. K. (1), zakwaterowali się w miejscowym hotelu i przez trzy dni korzystali z jego usług, co samo w sobie nie jest ani naganne, ani karygodne. Jednak deklaracja o uregulowaniu należności za hotel przez firmę, ze zobowiązaniem przedstawienia potwierdzenia uregulowania tej płatności absolutnie świadczy o działaniu oskarżonego z zamiarem doprowadzenia pokrzywdzonego tym czynem do niekorzystnego rozporządzenia mieniem. Przecież oskarżeni nie tylko, że, wbrew wcześniejszym ustaleniom, nie wrócili po pracy do hotelu, ale nie mieli realnej możliwości dokonania przelewu z konta firmowego, bo de facto nie prowadzili żadnej działalności gospodarczej. Zarówno oskarżony K. K. (1) jak i oskarżony M. B. (1), jak sami wyjaśnili, utrzymywali się z prac dorywczych i nie mieli nic wspólnego z prowadzeniem działalności gospodarczej. Te okoliczności ustalone przecież zostały przez sąd pierwszej instancji i obrońca oskarżonego ich nie zakwestionował.

Nawet gdyby pokrzywdzony odzyskał pieniądze w późniejszym terminie, to i tak nie miałyby to znaczenia dla odpowiedzialności karnej oskarżonego bowiem pochod przestępstwa stypizowanego w art. 286 § 1 k.k. kończy się z chwilą rozporządzenia przez pokrzywdzonego mieniem. To zaś, że oskarżony zachowaniem swoim zrealizował znamiona tego typu czynu zabronionego nie może budzić wątpliwości, a rozważania autorki apelacji, na ten temat, są całkowicie bezzasadne. Już bowiem w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 1972 r. (sygn. akt VI KZP 49/72) wyrażono pogląd, akceptowany przez Sąd Apelacyjny w Lublinie, że zawarte w art. 121 § 2 Kodeksu wykroczeń określenie „wyłudza” inne podobne świadczenia, o którym wie, że jest płatne nie obejmuje wyłudzenia należności w hotelu bez zamiaru uiszczenia należności. W uzasadnieniu uchwały Sąd Najwyższy skonstatował, że tego rodzaju zachowanie może stanowić przestępstwo z art. 205 k.k. (z 1969 r., obecnie z art. 286 § 1 k.k.).

Jeżeli więc zważyć, że oskarżeni, również oskarżony M. B. (4), nie mieli zamiaru uiścić należności za pobyt w hotelu, co bezspornie wynika z poczynionych przez sąd meriti ustaleń, to nie może być mowy, że doszło do „niekaralnego – niewywiązania się przez oskarżonego ze zobowiązania cywilno-prawnego”.

Reasumując, wbrew twierdzeniom autorki apelacji, należy stwierdzić, że sąd pierwszej instancji nie uchybił żadnej, ze wskazanych w apelacji, normie procesowej, ani nie popełnił błędu w ustaleniach faktycznym przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku. Uzasadnienie wyroku sporządzone zostało w sposób wyczerpujący, umożliwiając dokonanie kontroli zaskarżonego orzeczenia. Orzeczona wobec oskarżonego kara, wymierzona z zastosowaniem instytucji przewidzianej w art. 64 § 1 k.k. nie razi swoją surowością i uwzględnia we właściwych, uzasadnionych ich rangą, proporcjach dyrektywy wymiaru kary. Skoro tak to zaskarżony wyrok należało utrzymać w mocy, zwłaszcza, że w oświadczeniu procesowym oskarżonego – „autorskiej” apelacji – nie przedstawiono żadnych okoliczności, które mogłyby doprowadzić do odmiennego rozstrzygnięcia. Nie znalazł też sąd odwoławczy podstaw do wyjścia poza granice wniesionych apelacji z powodów o których mowa chociażby w art. 439 i 440 k.p.k.

Z tych wszystkich względów Sąd Apelacyjny w Lublinie orzekł jak w wyroku.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego znajduje swoje uzasadnienie w treści art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 616 § 2 k.p.k. w zw. z art. 624 k.p.k.